

Ankara, 26 Temmuz 2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekteki yazılı sorunun Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit Turhan tarafından cevaplanmak ve muhatabına iletilmek üzere işleme alınmasını izinlerine saygılarımla arz ederim.

Ahmet Kamil Erozan
Bursa Milletvekili

YAZILI SORU

"Askerlik Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin (2/2) 25 Temmuz 2018 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmesi sırasında teklifin 9. maddesi çerçevesinde gündeme gelen "Kanal İstanbul Projesi" konusunda tamamlayıcı bilgilerin yazılı soru ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit Turhan'dan talep edilebileceği Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı'nca ifade olunmuştur.

Bir önceki dönemin Ulaştırma Bakanı İstanbul Kanal Projesi'nin tanıtımı vesilesiyle 15 Ocak 2018 tarihinde yaptığı basın toplantısında "Kanal İstanbul"un inşaatından sonra "Montreux Boğazlar Sözleşmesi"nde değişikliğe gidilip gidilmeyeceğine ilişkin bir soruya aşağıdaki cevabı vermişti (cevap Ulaştırma Bakanlığı web sayfasından alınmıştır):

"Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin elbetteki hükümleri var. Boğazın nasıl kullanılacağına ilişkin kurallar belli. Boğazın tabi olduğu rejim farklı, ülkemizin yapacağı, iki denizin birbirine bağlanacağı alternatif su yolunun rejimi farklı. Elbetteki onu da dikkate alarak işletme süreci olacak. Montrö'yü ayrı tutmak, bununla karıştırmamak lazım".

Malumunuz olduğu üzere "Montreux Boğazlar Sözleşmesi" Türkiye'nin güvenliği ve savunması açısından en az "Lausanne Barış Antlaşması" kadar önemli bir metindir. Bu çerçevede Ege Denizi'nden Karadeniz'e geçişler ve dönüşler açısından alternatif duruma gelecek "Kanal İstanbul"daki deniz trafiğinin ulusal veya uluslararası kurallarının tanımlanması projenin fizibilitesi ve yapılabilirliği açısından büyük önem taşıyacak, bu konuda yapılacak değerlendirmede siyasi ve uluslararası hukuktan kaynaklanan yükümlülüklerin de dikkate alınmasını gerekecektir.

Bu anlayışla aşağıdaki soruların - gerekiyorsa Dışişleri Bakanlığı ve Savunma Bakanlığı ile istişare halinde - Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit Turhan tarafından yanıtlanmasını talep etmekteyim.

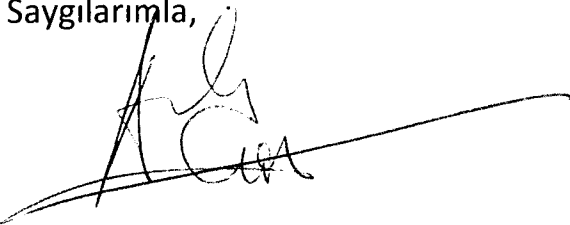
- Sivil, ticari ve askeri gemilerin Kanal İstanbul'dan geçişleri Montreux Boğazlar Sözleşmesi'nden farklı bir rejime tabi olacaksa bu rejim ulusal bir kararla mı yoksa uluslararası bir sözleşme ile mi belirlenecektir?
- Montreux Boğazlar Sözleşmesi'nin tanımladığı gemi türleri, Kanal İstanbul'dan "savaş", "pek yakın savaş" ve "barış" zamanında, ayrıca

891

Türkiye'nin savaşı olup olmadığına bağlı olarak, farklı birer rejim tahtında mı geçeceklerdir?

- Askeri gemilerin Kanal İstanbul'dan gündüz veya gece geçmelerine yönelik bir farklılaştırma yapılacak mıdır?
- Su üstü ve su altı (denizaltı) askeri gemiler ile uçak gemileri Kanal İstanbul'dan hangi koşullarda geçebileceklerdir?
- Askeri gemilerin Kanal İstanbul'dan geçişlerine taşıdıkları bayrağa göre bir farklılaştırma yapılacak veya tonaj sınırlaması getirilecek midir?
- Askeri gemilerin Kanal İstanbul'dan geçişlerine herhangi bir önceden bildirim kuralı getirilecek midir?
- Karadeniz'e kıyıdaş olmayan ülkelerin Kanal İstanbul'dan geçirerek Karadeniz'de bulundurabilecekleri askeri gemilere gün, sayı ve tonaj sınırlaması getirilecek midir?
- Ticari gemiler, özellikle petrol ve doğalgaz taşıyan tankerler ve/veya tehlikeli madde/atık taşıyan gemilerin Kanal İstanbul'dan geçmesine izin verilecek midir?
- Yukarıda anılan gemilerden alınan vergi ve harçlar, güzergâhlarını Kanal İstanbul veya Boğazlar olarak belirlemeleri açısından, bu iki seçenekten biri lehine farklılaştırılacak mıdır?

Saygılarımla,

Ahmet Erozan
Bursa Milletvekili